

TURUN YLIOPISTO
Lääketieteellinen tiedekunta

MARTTILA, HEIDI: Pre-eklampsian diagnostiikka tänään

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 33 s.
Synnytys- ja naistentautioppi
Huhtikuu 2017

Pre-eklampsia eli raskausmyrkytys on 20. raskausviikon jälkeen ilmenevä verisuonisairaus, jonka keskeinen piirre on äidin kohonnut verenpaine. Tärkeä osa pre-eklampsian patofysiologiaa on endoteelivaurio, jonka taustalla on istukan toiminnan häiriö. Endoteelivaurio voi affisoida useita eri elimiä ja aiheuttaa niiden toimintahäiriön. Pre-eklampsian riskitekijät tunnetaan hyvin, ja ymmärrys sen patofysiologiasta on lisääntynyt huomattavasti. Keinot pre-eklampsian ennustamiseen ja ehkäisyyn eivät kuitenkaan ole kehittyneet yhtä nopeasti. Pre-eklampsian hoidossa keskitytään verenpaineen alentamiseen ja raskauskouristusten ehkäisyyn, ja ainut tunnettu parantava hoito on synnytys.

Tässä kirjallisuuskatsauksessa esitellään pre-eklampsiaa ja sen monimuotoista taudinkuvaa sekä käsitellään sen patofysiologiaa, komplikaatioita, liitännäissairastavuutta ja hoitomahdollisuuksia. Pre-eklampsian diagnostiset kriteerit eivät ole tiedeyhteisössä vakioituneet, vaan useat kansainväliset terveysjärjestöt ovat viime vuosina päivitettyissä hoitosuosituksissaan esittäneet erilaisia määritelmiä pre-eklampsiadiagnostiikan tueksi.

Tässä kirjallisessa työssä käydään läpi kymmenen eri kansainvälisen hoitosuosituksen esittämät pre-eklampsian ja vaikean pre-eklampsian määritelmät. Kohonnut verenpaine on aina välttämätön löydös pre-eklampsiadiagnoosin asettamiseksi, mutta uusimmissa kriteeristöissä proteiuria ei enää ole pre-eklampsian kohdalla *sine qua non* eli diagnoosin ehdoton edellytys, vaan moni muu löydös tai komplikaatio riittää vahvistamaan diagnoosin.

Osana näitä syventäviä opintoja olen tehnyt potilastietojen keräystä FinnBrainin pre-eklampsiaosatutkimusta varten: tämä keräystyö esitellään luvussa 4. Lisäksi tässä kirjallisessa työssä pohditaan pre-eklampsiadiagnostiikan ongelmakohtia, kuten diagnoosikriteeristöjen monimuotoisuuden aiheuttamia haasteita, vaikean pre-eklampsian määrittelyn merkitystä sekä eri proteiurian mittaustekniikoiden luotettavuuden ongelmia.